

Véleményem szerint

**VILLANGÓ
ISTVÁN**
a Művelődési
Minisztérium
közgyűjteményi
főosztályának
vezetője

ha leltárt készítenénk az 1982. évről, tárgyilagosan megállapíthatnánk, hogy a súlyos gondok közepette is eredményes esztendőt zártak a közgyűjtemények. Néhány adalék ennek bizonyítására:

Újabb létesítményekkel (községi könyvtárral, tájházzal, emlékhellyel) gyarapodtunk, és helyi, illetve központi forrásból további építkezések, bővítések kezdődtek. Jó ütemben halad a békéscsabai és a szegedi könyvtárak építése, rekordidő alatt elkészült a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem könyvtárának új épülete, és soha nem tapasztalt gyors tempóra váltottak a Széchenyi Könyvtár várbeli építői. (Sajnos, a felújítások többsége — különösen a nagy múzeumainkban — továbbra is lassan halad, s szomorúan kell tudomásul vennünk, hogy néhol — mint például a budapesti Egyetemi Könyvtárban — még hozzá sem kezdtek a helyreállításhoz.) Megkezdődött a területi és a szakmai együttműködési körök szervezése, folytatódott — bár a tervezettnél lassabban — a központosított ellátás kiépítése, s biztató előrelépések történtek az eleve könyvtári célra tervezett bibliobuszok gyártásában is.

Egyedi vásárlások és ajándékozások révén értékes dokumentumok, műtárgyak kerültek gyűjteményeinkbe. Az új szerzemények közül a legbecsebb az Ómagyar Mária-siralmat tartalmazó leuveni kódex, amelynek hazakerülése az év szenzációjának számít. Mivel a könyvtárak folyamatos állománygyarapítását anyagi gondok veszélyeztetik, s különösen az iskolai könyvtárak könyvellátásának szegényessége aggasztó, számukra központi segítséget is nyújtottunk. A külföldi folyóiratok beszerzését — kényszerítő helyzetben — ágazati hatáskörben koordinálnunk kellett, hogy az országba beérkező információhordozók mindenki

számára valamilyen módon elérhetőek legyenek, és hogy az előírt deviza-megtakarítást is teljesítsük. A dokumentumok hozzáférhetővé tétele érdekében egyidejűleg külföldi gyorsmásoló gépek bezozataláról is gondoskodnunk kellett.

A tudományos feldolgozó és feltáró munka eredményeit évkönyvek, bibliográfiák, dokumentumkötetek, bibliofil értékű kiadványok tanúsítják, melyek többségét ott láthattuk a vidéki nem hivatásos kiadók november végi pécsi bemutatkozásán is. A múlt évben elfogadták a *Kulturális és történelmi emlékeink feltárása, nyilvántartása és kiadása* című tárcaszintű kutatási főirány középtávú programját, s ennek megvalósításából a közgyűjtemények jelentékeny részt vállalnak. Áttekintettük a hungarika-kutatás helyzetét, és meghatároztuk feladatait is.

A közművelődési munkában, a közönségkapcsolatokban az ötnapos munkahétre való áttérés volt a legnagyobb erőpróbank. Jelenleg még sem az intézmények szolgáltatásaiban, sem a közönség szokásaiban nem alakultak ki az új rendszerhez igazodó, rá jellemző művelődési formák. Tanúi lehetünk viszont a mindennapos élettevékenységhez jobban igazodó kísérletnek, az egyénileg hátrányos sorsú állampolgárok kulturális ellátásának javítására irányuló akcióknak.

A közgyűjteményi főosztály irányító munkája során — szakemberek bevonásával — elkészítette a lakóhelyi, az iskolai és a felsőoktatási könyvtárak fejlesztésére és működésére vonatkozó irányelvtervezeteket; jelentést készített a műemlékek kulturális hasznosításáról, az emlékmúzeumok helyzetéről; beszámolt az Országos Közművelődési Tanács elnöksége előtt a közművelődési és az iskolai könyvtárak nevelő tevékenységéről.

Ez a vázlatos felsorolás csupán jelzi az irányítás erőfeszítéseit, törekvéseit, amelyek megvalósításához eddig is elvárta, ezután pedig méginkább kéri a szakágaknak és az intézmények dolgozóinak közreműködését.